

САНА ОЛОХ

Х а й н а т
1931 сэл алтынны
15 күнүтгэн тахсар

ССКП ЧУРАНЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА
1986 сэл. Ахсынны 11 күнү. Сманата
№ 148 (6440) ЧЭППИЭР 3 харчы.

Улуу юбилейы— достойнайдык!

«Южубассуголь» холбохук «Распад-
ная» шахтатын В. М. Гвоздов сала-
лар ыраастылар эабойун хайатын рабо-
чайдарын биргездэтин. «Воркутауголь»
холбохук «Воркутагорская» шахтатын А.
П. Потанов салайааччылаах үүтүгүн-
чүлүктүн уонна «Сургутнефтегаз» хол-
бохук сирин дөбө үүтүгүн үлэлэргэ 2 №-
дээх управлениелар мээстэр В. С. Си-
дорейко салайааччылаах үүтүгүн-
чүлүктүн биргездэтин Улуу Октябрьскай
социалистическай революция 70 сыла
туолуутун достойнайдык көрсөргө дой-
ду үрдүгүн бачымына килгити тэни-
йэр. Бу көрөхсүбүлүк хамсааһыны
оройуонна бастакынан өйөөн, пилетка
ка икки сыллаагы былааннарын юби-
лейи көрсө толорорго, өрөмүөнүгүр-
техническай предприятие водителлэр
Н. Н. Пономарев, Н. Н. Пермяков, П. Г.
Климов, В. Е. Оконешиников уонна
«Якутмелинвострой» мехучастогун кол-
лективэ үрдүк сорууттары туруоруну
ыгырымы таһаардылар.

Пилетка бастакы сылын сорууттары
«Якутпромпострой» хаһаайыстыбалар
икки ардыларынаады ПМК, «Якутмели-
новострой» мехучастогот, олох-дьаһагы
хааччылыгы производствений управле-
ниелар Дирингэтин филиала сылаары
кирииллэрин өсө Улуу Октябры, ыраа-
һаппыгылар көрсө толорбуттара. «Мугу-
дай» совхоз Толооннооту отделениета
Карл Маркс аатынан совхоз «Аартык-
уонна Эрилик Эристини аатынан совхоз
«Кырыс» ыччат-комсомольскай ферма-
лара, крпосет директориата сылаады
сорууттары бастакыларынан толорон
рапордаатылар.

Ол эрэри биһиги балаһыанньаны туох
баарынан сыаналыах кэриниэхпит: си-
тиһиин ситиһиини, хаалыны хаа-
лынан. Аһан эрэр сылга совхозтар,
промышленнай, хааччылар тэрилтэлэр
биир ис кыахтары толору туһанан үлэ-
лээбэттэр. Ол түмүгү ылыллыбыт
эбэһэсталистическай тылтан дьаһаада
таһаарыгыта, соруудахтар бары көрүнү-
ринэн үрдүк хааччытылаахтык толоруу-
тууларын ситиһиини ыраахаттар үс-
кээтлэр. «Чурапчы», «Мындааайы»,
Эрилик Эристини аатынан совхозтар-
га үтүү ыһаһын графита тутуулуубакка
иһэр. Сүөһү орто ыһаһынын үрдэтин-
гэ туруорулуубут сорууттары толорууга
балаһыаннаа бөрүкүтэ суох. Итинник
хаалыылары туораттахха эрэ пилетка
икки сылын сорууттары толорууга
кыахтар үөскүөхтэр. Онуоха быһылгы
кыстыгы туораттык элбэги быһаарыа-
да. Ыраах сиртэн оту тизийи, көрмө-
кухналары үлэлэтин, эбии аһылыгы дэ-
дэйдик ситиһи боппуруостарын сөптөөх-
түк быһаарбатахпыттан сүөһү итин-
тигэр улахан өсүүнү ылыахпыттан сеп.

XXVIII оройуоннаады партийнай кон-
ференция биһир сүрүн соруутунак бу пилетка-
ка сирин кытта үлэни интенсифи-
кай суолга киллэрини аһыпта. Күн-
дүзү усулуобуйага уустугуруута маньа-
ха эбии ыраахаттары үөскөтө. Ол үү-
нүүнү ылыгыта кыһынгы агрономичес-

кай дьаһаллары кичэллээхтик ытыгы-
ны, уузу хаһаанньаны, саскы хаһаан
уутун туһунаны былааннаахтык бы-
һаарыны ирдир.

Хаһаайыһааһын экономическай ме-
ханизмын салгыы түспарыгы ылыллар
дьаһаллары олоххо киллэрини тыа ха-
һаайыстыбатын инники сайдыытыгар
инники хардымын өгөрөр аһаахтар.
Маньаха ситэ ойдообот, сыһа-хаалы
толкундааһыны таһаарбат инниттэн аа-
дан-суоттаан үлэлээһини, үлэ сага
прогрессивнай ыһаахтары олоххо кил-
лэрини ураты болжотто уурулуохтаах.

Промышленнай предприятиелар, ту-
тар уонна хааччылар эйгэ тэрилтэлэрэ
бородоуусуулары көрүн уонна аһаан
өтүнэн элбэтэр, хааччытыба өтүнэн
түспарар улахан соруутаахтар.

Биһиги кылаабынай соруу производ-
ствоны тэрийиңгэ баар итэстэри сыл
түмүгүнэн ырыгыта, бирчигинэлэрин
сигилин үөрөтүн уонна ону туоратыгыта
дьаһаллары бэлиттээһини буолар. Маньа-
ха күөлүтүгэр эрэ сыһааннаһыны, буру-
ду бэйэттэн бэйгэ көлбөрүтүгү кыра
да көрүңгэ таһаарыллымын табыллыбат.
Бу ий иннинэн кэлэр сылаады соци-
алистическай эбэһэсталистическай үлэ
коллективтарын ыһааннары, көмүс-
кэһин үлэлэрэ ситиһиллээхтэр. Тэ-
рилтэ салайааччыларын үлэлтэтир ин-
нилэригэр өтүөттатыгыны тэрийи са-
на сүүрүн быһытыгыны киллэриллих-
тэр.

Былааннаах соруудахтары толорууга
дисциплиниһээх уонна тэрээһиннээх
буолууну хааччылыгыны тэңэ, ис кыах-
тары табыстаахтык туһаныы быһаа-
рар оруулаах. Ыһыы-тоһуу, кыраа
кыһаллыбат буолуу чакчылары биһиги
да көстүтүлүлэр. Улаһи тэрийиңгэ, үлэ
стилист уонна ыһаахтарыгэр саһаны,
уларыта тутууну киллэрбикэ эрэ бы-
лааннары толорор кыах суога биллэр.
Бу өтүнэн үлэ коллективтара элбэти
үлэллэлэрэ эрийиллэр.

Итиннэхэ барытыгар социалистическай
куоталаһы ураты суолталаах. Бастыҥ-
нар бачыаһынарын кэһини өйөөн, ки-
нилэр ситиһиллэрин үлэлтэ барытын
нуоркатынан өгөрөн уопсай эрэ көтө-
дүлүүнү, үлэ айымнылаахтык сы-
һааннаһыны үөскөтүөхтэһинт.

«Айымнылаах үлэ, үрдүк тэрээһин
уонна дисциплиниһээ, көрүт хаһаайы-
стыбатын ханник бардарар учаастагар ба-
ры—рабочай уонна бааһынай, инженер,
ученай, салалта эйгитин, партийнай, со-
ветскай, хаһаайыстыбаннай органнар
үлэлтэтирин, кими да ордорбокко бука
бары толору бэринилээхтик үлэлээһин-
нэрэ—партил былааннарын съезд уу-
раактары олоххо киллэрини кылаабы-
най усулуобуйага» диин бэлиттээбитэ та-
баарыс М. С. Горбачев. Улуу Октябрь
70 сылын ситиһиллээх көрсүүгэ итин-
ник хайысханан салайтары үлэлээһин
—хас биридинбит уонна бүтүүмүт
ытык эбэһиннээх.

Быһыл күһүн сага
пенарий үлэлээбиттэн
Мугудай нэһилиэгин
олохтоохторо күн ахсын
сибирскай килиэбинэн
ханчыллар буолан ула-
ханнык абыраһыллар.
Кизит, сырдык, ыраас
дыһаа маһыт халлааттаах
пенардар Т. Д. Луковце-
на уонна П. С. Пермяко-
ва киһи нэлэмэн инникэ
тахсыбыт тивэтэни бо-
куойа суох халыһыны
кутталар.

—Күнүгэ түөрт-бис
оборону өгөрөбүт, хас
бирдин оборонка 135
килбеп оноруллар, онон
күнүгэ 500-тэн тахса ки-
лбэни бэлэминибит,—
диин кэһинир пенарь
Татьяна Дмитриевна.

Уһус солбук

Эрилик Эристини ааты-
нан совхоз Холгодооту
отделениетыгар Андрей
Тарабукин уһус сылын
тингэлэри үтүрдүүгэ
үлэллэр. Киһи сүгүннэ-
гы хас бирдин сүгүннэ
тингэлэтигэр 204 кг, ва-
ловоуонан 28,7 центнер
үтүү мата.
Бу күнүгэ Андрей ти-
нгэлэри сага ыһааннык-
сытаан эрэр С. С. Дми-
триевада туттарда. Бэйгэ
28 уулаах тингэлэри та-
лан ыла. Киһи үлэлэби-
ти туһары бу—уһус со-
лбук. Андрей көрүт тингэ-
һалара бөртөөхэй ыһахтар
буолбуттары туһунан
Уһун Алаас ыһаанныксыт-
тара кэһиниллэр.

Үтүрдүүгэ анаан та-
һаллар тингэлэри, Андрей
Андреевич этэринэн, си-
һилэрин тиритэ чараас
эрийиллэр улахан, толо-
ру буолуохтаахтар өбүт.
Маны таһынан сүөһү бо-
руодатын уратылары
учуоттанар. Төрөөтүтэ-
рин кэһиниттэн раздояда-
һын, хас бирдин сүөһү-
нү туста режиминэн кэ-
тээн аһатыы, сылаас уу-
нан массажаһыны—Ан-
дрей халбаһаабака туту-
һар быраабылаа.

—Мин «Чурапчы» со-
хозтан Яков Филипповы
кытта сирэй куоталаһа-
бын. Дьинэр, сирэй дьиз
тылга эрэ баар. Биһиги
сылта саатар биһирдэ хар-
дыгыта «малдыттарар-
быт», опыет атаһаһарыт
буоллар күрэхтэһинбит
көдүүгэ улаатыа этэ,—
диин Андрей бэйэтин са-
һаһын өтөр.

«СО» көрр.

Сага пекарняжа

Манна килиэби астаа-
һын технологитыгар
оройуоннаады киһи пе-
карня технологиа Ири-
на Карпова сүбө-аһа
биһэр. Пенардар сын-
һааланнарыгар — анаа
хос, суунар сир, аһыар
хос, душ. Кочетарынан
С. С. Попов үлэллэр.
—Үлэллэргэ бары усу-
луобуйа барыта баар
буолла. Итэстэти диин
сага дыһаа анаа оһох

огобулуохтаага произ-
водствоттан уһулуубут, ол
иһаи оһиги солдатскай
оһоххо аһыһыт, под-
станция үлэһэ киллэри-
нэ нэһилиэһини конди-
терскай оһоһуоттарынан,
салканыа, булочканыа
халччылар кыахтар үө-
скүөхтэрэ,—диин кэһинир
эбэһиннээх.

И. ОКОНЕШИКОВ.
Снимокка: пенардар
(Хангастан) Т. Д. Луков-
цева уонна П. С. Пермя-
кова.

Автор фотот.

БЫҺАЧЧЫ КЫТТЫАХХА

Оройуон кэһиннээх тэрилтэлэр шэфтээх совхоз-
тарыгар Сүөсүһүт күнүгэр туһунан кыттар былаан-
наахтары? Кыстык маһыны ыһаарыгар сүөһү
көрөөтүлэргэ туох көмө онорулуунна? Ити боппу-
руостарга туһааннаах тэрилтэлэр салайааччыларын
эппиэттииллэригэр көрдөстүбүт.

Ф. А. ТИМОФЕЕВ—
өрөмүөнүгүр-техническай
предприятие управлени-
яа:

ректорын эбэһиннээһин
толороччу:

—Ахсынны 12 күнү-
гэр ыһытылаахтаах
Сүөсүһүт күнүгэр «Чу-
рапчы» совхоз Сыһа-
наады отделениетыгар
эрэ биргездэллэргэ тах-
сыахпыт. Бу иннинэ сы-
лааха, муоста, долбоор
өрөмүөнүгэр уонна кор-
мокуһа тутуутугар 12
киһи нэһилээ устата
үлэлээбиттэр. Бу күн-
лэргэ 2 киһи Бэрэ, Ула-
хан Күөл биргездэлэ-
ригэр дулда кырбаты-
лыгар үлэллиллэр. Рай-
исполком быһаарытын
ыһытытын икки үлэ-
ниг кыстык устата Ф. А.
аада үлэллэ сылдаа-
лар.

—Эрилик Эристини аа-
тынан совхоз Чакырдаа-
ды отделениетын кытта
шэфтэһинт. Биһигиттэн
икки үлэллэ отделение
кыстыкка ыһаарыты-
гар биһирт тылын толо-
рутар күөс-көмө буо-
лааллар. Бу нэһилээ
Сүөсүһүт күнүгэр кыт-
тар кыахпыт суох.

Л. А. ЕРМОЛАЕВ—
райпотребобщество бы-
рабылаһыһын пред-
седатели эбэһиннээһин
толороччу:

И. А. МАКСИМОВ—
кинсөтэ директорын
эбэһиннээһин толороччу:

—«Мындааайы» со-
хоз Кыстык Кутта фер-
маһыгар икки үлэллэ-
пит алтыннытан ыһа-
ныксыттыны сылдаа-
лар. 7 киһи хотон түн-
нүктэри, аһаһары өрө-
мүөннээһиннэ үлэлээ-
биттэр. Бу бэлтиссө
Сүөсүһүт күнүгэр кыт-
тыахпыт. Транспораныа
совхоз салалтата хаач-
чылааһына табыллар.
Үлэллэтин отделение са-
лалтатын кытта сүбэлэ-
һэ олоһобут.

—«Мугудай» совхоз
Төлөйдөөху отделение-
тын кытта шэфтэһини
дуотабарын түһэриһи-
пит. Ол быһаһынан 30
тонна дууһаны кырба-
тыахтаахпыт, 4 төгүл
маассабай субуотун-
ууттары тэрийиһинт.
Маны таһынан кулуупка
эһиһалааг биһирини ы-
һыахпыт. Кулуубу быс-
тах өрөмүөнүгүрүт, 50
ыһааһыһыны булан
биһирэһипт. Сүөсүһүт кү-
нүгэр бу сырыгыта кыт-
тар кыахпыт суох. От-
деление салайааччыла-
рын кытта сүбэлэһин
кэлэр өттүгэр Сүөсүһүт
күнүгэригэр кыттыахпыт.

С. Н. ДЯЧКОВСКАЯ
—оройуоннаады сибээс
үлэллэ начальнига:

—«Чурапчы» совхоз
Сыһаһаады отделение-
тыгар биһир ыһаанныкыт
ыһахтары кулууп тутар
ка диири көрүүнү-хара-
йыны ыһаһыһыһыт.
Күүспүт кыһаһынан
субуотунуһуку т а р ы н а
көмөлөөбүт. Отделение
салалтатын кытта кы-
һаи сибээстэспэһинэ Сүө-
сүһүт күнүгэр тахсы-
ны былааннаабака оло-
робут.

А. Ф. ВАСИЛЬЕВА—
эт-үүт комбинатын ди-

РЕДАКЦИЈАТАН: общественнай сүөһү кыстыга
шэфтээх тэрилтэлэр активнай кыттыларыттан
улахан тутулуутаах. Ону сорох салайааччылар өсө
даһан чуолкайдик өйдүү иһиктэр. Оройуонна
кыттылар Сүөсүһүт күнүгэригэр быһааччы үлэллэ-
хамнаһынан кыттыһып тэрийи—шэфтээх тэрилтэ-
лэр салайааччыларын, партийнай, профсоюзнай
уонна комсомольскай тэрилтэлэрин утатылаһыбат
соруутара. Бу соруу быһаарыгы ханник да бы-
таһары «үлэллээхпит, өгөрүөхпүт» диин уопай
тылларын бэйэни уоскутунуу суох буолуохтаах.
Фермалары кытта сибээһи быһаһыаха, сүөсү-
һүтүгэр түбүктээх үлэллэригэр бары өтүнэн күөс-
көмө буолуохха.

УЛАХАН ЧОХ

КОМИ АССР, Воркута «Воркутагорская» шахтатын
1 №-дээх учаастагы горняктара Улуу Октябрь 70
сыла туолуутун көрөө чогу хостосун икки сыл-
лаах былаанна толорон тийгэргэ уонна үлэ он-
румтуотун баһараа төгүл үрдэтэргэ эбэһиннээһин-
нилэр.

Учаастак сылаады былаанни болдоһун иннинэ
толордо. Үлэ өгөрүмүтүгө аһыт пилеткатаады
таһымы икки бүк куоһарда.
Ситиһин төрүтэ—Ада дойдутаады хайа техника-
тын туһаныгыта айымнылаах коллективнай сы-
һаан, чуолкай инженерий хааччыһы, горняктар
мастерстволара уонна түсүүлээхтэрэ. Манна кол-
лективнай материальнай уонна моральнай эппиэ-
тиннэ принцибинэн үлэллиллэр.

Снимокка: учаастак горняктара (инники күөһүгэ,
хаһаастан) хайа рабочайа Владимир Дремужов,
учаастак начальнига Анатолий Потанов, хайа ра-
бочайдара Владимир Петин уонна Валентин Мороз.

ССТА фотохрониката

Челябинский уобалас. Надежда Федорова — Астафьевская — совхоз «30-тэн тахса» чилиннээх комсомольскай тэрилтэтин секретара. Кини түбүгэ үгүс. Кылабынайа — сүөһү илэтигэ. «Комсомольскай» фермаларга сымдар сүөһү аһылыгы харайырга уонна көдүүстэхтик туһанырга рейдэлэр, «КП» таһаарыларыгар

улаһыттар эппиэтинэстэрэ. О. д. а. боппуруостар сырдаталлалар. Надежда итиннэ тэнэ быччат сыныалаһып, эдэр кэргэнтөр тэя сиргэр олохсуйууларын боппуруостарын олус бөтүмнээхтэринэн ааһар. Салинньага үгүс олорор дымалар тутуллаллар, элбэх квартиралар эдэр кэргэннэргэ бэрлэллэр.

Сыныалаһа бичээрдэрэ интернационалдар баарлар. Олорго барыларынгар комсомол секретара көбүлөөчүһүнэ, тэрийээччинэн буолар. Биир да ыччат бичээс кинигэ суох барбат.

Снимокка: Н. Федорова (ортоку) локальной инструментальной оркестр репертуарын дүүллэһингэ. Вайтэ онно солистка.

ССТА фотохрониката.

жир, түөрт кочегар үлэргэ бастайаппай ылыһынылар.

Подсобная дьээ иитэр системата оҥоһуллар, бу күнүөргэ сылтан аһааһа. Ынахтар сылаас ууһа хааччыллылар. Сүөһү эбин аһылыга уһиһаа басыпкаа оҥоһуллар буолла.

Совхоз кылаабынай зоотехника Н. А. Федотов биир ыһа улаһыттан босхолоһон, поточный-цеховой ньыманы олохтуу Кыстык Кутта ферматыгар бэбээһинтэн барда.

Биһиэхэ эппиэттииллэр «ТЫЛ ДЬЫЛАТТАН АРАБЫСТА»

Дини хайыт аналлаах корреспондента С. Яковлев критическай матырыйаала бу дьыл сэттэһи 20 күнүөргэ нүөмэргэ бэчээттэммитэ. Онуоха «Мындаавай» совхоз директора В. П. Чичигинаров редакцияга маанык эппиэттэтэ:

«Ыстатыйада ыһылыбыт итэстэр кырдыктаахтар. Бу күнүөргэ олору туоратырга дьаһаллар ыһылылар. Кыстык Куттаагы ыччат-комсомольскай фермада эбин үс тас үлэһит көрүлүнэ. Биир фура-

«ЫАМ ТҮӨР, ПРИВЕС СУОХ»

Дини Мырылаттан корпорат чилинэ Е. Егасов биллэрибэт суһал ситиһа кайыт бу дьыл сэттэһи 13 күнүөргэ нүөмэргэ бэчээттэммитэ. Онуоха совхоз директора В. П. Чичигинаров уонна Соловьев отделеннэтин партиянай тэрилтэтин секретара Н. Д. Крошников редакцияга маанык эппиэттэтэлэр:

«Бу күнүөргэ отделеннэ сага көрмөкх үлэргэ киллэрилиннэ. Күнгэ 8 тонна эбин аһылык оҥоһуллар. Сэттэһи 25 тонна онугар 32,9 тонна балэмнэһэ. Ситиһи сэттэһи тэриһиһэ».

Биһиги консультациябыт

Сүөсүһүттэргэ сага чэпчэтиилэр

Сотуртаагыта Саха АССР Госагропромун коллегията уонна агропромышленнай холбоһук тэрийэти профсоюзун обкомун президиума сүөсүһүттэргэ чапчэтиилэри олохтоһун туһунан тураах ыһынылар. Бу докумуон сүрүн сыала-торута — сүөһү иитиһигэр эдэр улаһыттары салгыла олохсуган үлэһити.

Уураахха, туох ханчык киннэ, социальнай-культура дьаһалтар фонданын суотугар оҥоһуллуохтаах чэпчэтиилэр тустарынан этилэр. Чуолаан, фермада лаһир дьон итин аһы-тыгынан хааччыллылар тупсуохтаах. Онуоха тас биирдин кини күнгэ? солкуобайдаах аһы-тыгынан хааччыллылар көрүлүнэ. Ити — биир. Иккиһинэн, икки сылтэн итэһэ суох ыаньыкытаттаахтарга уонна ыһырай көрүттэргэ эмиз бу фондаттан коммуналнай, олох-дьаһах өнөкөрүнэ хааччыллы иһин төлөбүргэ (квартира, оҥуок маска, электроэнергия, ууга, транспорт өнөтүгөр төлөбүр) 10 быраһылыгыгар диэри чапчэтин олохтоһо.

Оттон материалнай көдүлүһүн фондатыттан оҥоһуллар чапчэтиилэр ханныктарый?

Бастакытынан, икки эбэтэр үс сыл тохтоло суох ыаньыкытаттаахтарга уонна ыһырай көрөөччүнэн үлэһиттэргэ сыл ахсын биир бириэмэлээх материалнай көмө оҥоһуллуоҕа. Көмө кэмэй: икки сыл сүөсүһүттэргэ 200 солкуобай, үс сылга — 300 солкуобай.

Иккиһинэн, икки сылтэн ордуу кэмгэ ыаньыкытынан эбэтэр ыһырай көрөөччүнэн үлэһиттэр хаһаайыстыба тэриһэллэригэр аһаан иккитигэр диэри

саастаах тыһааһылыгылар бырааптаналларын туһунан этилиннэ. Онуоха кредит бориһаан сүөһү сылаатын 50 быраһылыгынан совхоз уйууоҕа. Үсүһүнэн, бис сылтэн итэһэ суох ыаньыкытаттаах эбэтэр ыһырай көрбүт кини дьэ-кэргэһэ сага дьэ туттар буоллаһына, совхозтан материалнай көмөнү ыһааҕа. Оттон сага холбосту көргөннүлэргэ, кинилэртэн биирдэстэ даһыны үс сылтэн итэһэ суох сүөсүһүттэбит түбэлтэһигэр, дьэ туттарга аһаан 500 солкуобайга диэри көмө оҥоһуллуоҕа.

Төрдүһүнэн, орто оскуолаһа, эбэтэр профтехучилищени бүтөрүт ыччаттар уонна Советскай Армияда сулууслаабыттар, совхозу кытта ыаньыкытынан эбэтэр ыһырай көрөөччүнэн үс сылга бөддьүтсөн дуоҕабардаһар түбэлтэлэригэр, хаһаайыстыба тэриһэллэригэр көмө көрүлүр. Кэмэй — бөһнө разрядтаах сельскай алта ыһаагы тарифнай ставкага.

Дуоҕабардарын бөддьүтөр толору үлэһэбиккэ бэйэлэрин баста этүлэринэн (убаастанар бириччинэ суох) уурайыттар эбэтэр бэрээдэги, дыксыһылыгынан көһөн уһуллубуттар бу көмөнү совхозка төһөнөрлөр.

Вилэн турар, уураахха көрүлүбүт чэпчэтиилэр бэйэлэрин эбээһинэстэрин үтүө субоастаахтык толорор, общественнай бэрээдэги уонна үлэ дыксыһылыгынан кэһин түбэлтэлэрин таһаарбат сүөсүһүттэргэ аһааналлар. Чапчэтиилэри өдмөнестрация профсоюзнай комитеты кытта субулаһыһа суох оҥорбот.

М. БИЛГЭХ, ОАХХ советин председатели кадрга солбуйааччы.

УУСТУГУРДУУ

● Проблемалар, санаалар ●

Уонна хаһаайыстыбаһай тэрилтэлэр салайааччылар, партиянай тэрилтэлэр секретардара эппиэтинэһи сүтэллэр. Чо, партиянай тэрилтэлэр секретардара эппиэтинэһи сүтүгүтэр даһыны, государственнай уонна хаһаайыстыбаны тэрилтэлэр салайааччыларга тоҕо сымалык эбээһинэстэһинилэр: көн-сөлөһүлэри микрорайон дьаһалларыгар бэлэмнэтэллэрин наада-тыгар дуу, үлэ киниһэһи кэмэ үлэһиттэри, хаһаайкалары кини-Ау-дьыһа наада-тыгар

Ол ата дьон олорор сиринэн итэр үлэһиттэргэ тохтолохха дьин буол-батах. Агитэоналарынэн үлэһи сорохтор сирэ-та-ла, тэриһинэн уустугур-да сырыттаахтарына, үтүстэр улаханчык би-һириклэр. Тэрийэр үлэһиттэр тирах буола-рын туһунан Вахсы, Мугудай, Сылган, Копто-ро сельсоветтарын үлэ-һиттэргэ, совхозтар сала-йааччыларга, учууталлар, эччиттэр көпсөһүчүлэр. Бөһүөлэктэри тупсарып тутуу, көрдүү, ыраа-һырдык, ордуулар эти, үтүгү государственна тут-тары, сүөһү аһылыгы бэлэмнэһин, фермалар-га көмөлөһүү агитэона-лары куоталаһыһырынан тэриһэлэр буоллаха-рына ордуу көхтөөхтүгү бараллар. Оттон ити-ник үлэһит дьону-сирэ-ни, үлэһэбэт кыһыллы-һыны биһиги быһаа-нарбыты туду түмэр, кинилэр активностарын, инициативаларын көбү-лүүр буолуһар сүтэһи итэр күүстээктэр. Ити-биир.

Иккиһинэн, агитэона тиллэһи тэриһэнээхтэри биир илээх коллектив-ка түмэр. Түмэр араас кураһтыһыларга бэйэ агитэонатын иһин долгу-йууну үөскөтөр буолан. Түмэр кыһаллаах күн-нэ хардытаа немелөсү-һүүнэ. Түмэр үөрүүнү, хомотону ыал-дьон тэн-нэ үлэһиттэһин. Ити-ник түмүлүбүт коллек-тив хас биирдин кини, хас биирдин ыал ити-лэтигэр үтүө сабыдыла-ла улахан буолара чуол-кай.

Үсүһүнэн, уопсай уон-на профессиональнай үөрэх оскуолатын ре-форматыгар: «Олорор си-ринэн үөрэнээччилэри итэр үлэһи төрдүтөн тупсарга», — дьин этил-лэр. Биһиги оҕолорбут, кэм-хайа киннэ, ыл-

агитэона-лары, микрорайоннарга үлэ табыһаа, сорохор сыһыана да суох көрү-нэрэ сонноһолор. Үөрэ-ахтылыбыт лекцияла-ры даһыны ыһааһын. Биһиэхэ лекциялар пас-пордамыт, аудитория-лардаах үлэ коллектив-тарыгар, кууунтарга, араас семинардарга, по-литическай уонна эконо-мическай үөрэх оскуо-лаларыгар баһылааллар. Оттон дьаһа-уонна кэ-лэн баран дьон күүс-хас сыһыамыһа, хаһа-йыстыбаларын көрүү-лэрин, оҕолорун кыта-ры бөдүүсөһыһыларын, таһылар дьарыктарын баһааран лекция истэ-олоруохтарын ыһааһа-таллар. Ол пассиһаасан буолбатах. «Мини ми-нигэс эрээр, мининэн испит ыһа-ыһааһы. Маныаха политическай-маассабай үлэ ыһаа-лылар мустан чэй-иһэ-иһэ олох-дьаһах, улахан политика туһу-нан сөһөргөһүлэригэр та-риһини курдук олус та-быгастаах ньымалара бааллар.

Эбэтэр таб. Хомтанов ерүмүөнүүр-техническай предприятие шоферда-

Билигин да дьымала ио дьиниһи иһэн-тоһон үө-рэтэ, суолун-иһини чуол-кайды иһикит. Чу-ласты биһиги хаһыап-ыт бу дьыл ахсынньы 6 күнүөргэ нүөмэргэ бэчээттэммит «Хас бири-ди киһиэхэ тийэрди-» дьин СССР райкомун инструктора Н. Хомянов ыстатыйаны ыһааһын. Маныа үс түгэһтэ тох-тоһу баһарыллар.

Бииринэн, ыстатыйага аарабыт: «Болугурга бы-лырыныгыттан агита-ционнай-маассабай үлэ-лэр, араас дьаһаллар үлэ-лэр, коллективтарынан кини-инэн ыһытылыбыт» — ра. Ол арааһы үлөһөрбүтү-рү, агитэона-ларга, микрорайоннарга үлэ табыһаа, сорохор сыһыана да суох көрү-нэрэ сонноһолор. Үөрэ-ахтылыбыт лекцияла-ры даһыны ыһааһын. Биһиэхэ лекциялар пас-пордамыт, аудитория-лардаах үлэ коллектив-тарыгар, кууунтарга, араас семинардарга, по-литическай уонна эконо-мическай үөрэх оскуо-лаларыгар баһылааллар. Оттон дьаһа-уонна кэ-лэн баран дьон күүс-хас сыһыамыһа, хаһа-йыстыбаларын көрүү-лэрин, оҕолорун кыта-ры бөдүүсөһыһыларын, таһылар дьарыктарын баһааран лекция истэ-олоруохтарын ыһааһа-таллар. Ол пассиһаасан буолбатах. «Мини ми-нигэс эрээр, мининэн испит ыһа-ыһааһы. Маныаха политическай-маассабай үлэ ыһаа-лылар мустан чэй-иһэ-иһэ олох-дьаһах, улахан политика туһу-нан сөһөргөһүлэригэр та-риһини курдук олус та-быгастаах ньымалара бааллар.

1 КҮНҮНЭЭБИ КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Ылах төрөтө	Ылах сүөһү өлүүтө	Ол иһигэр ыһааһы	Биз төрөтө	Сыл ыһааһы өлүүтө	Ол иһигэр кууун	Ылаһа буһатын	Ол иһигэр иск. снэмэл.
1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	график	график
488	570	104	88	81	58	814	580
787	754	144	100	88	58	1071	640
1612	1320	243	176	137	108	2015	875
1318	1319	158	208	129	147	1861	1081
706	783	88	146	43	52	1135	325
1158	1195	85	116	89	82	1834	908
				85	105	8330	4475
				4467	4587	8756	4510
				238	872		
				39	68		
				48	82		
				61	74		
				36	60		
				25	54		
					8		

